

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๒๐๒/๑๒๔๘

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ความตกลงให้ความช่วยเหลือด้านการเงินโครงการกลไกการหารีระดับภูมิภาคที่เพิ่มพูนระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียน (Financing Agreement of the Enhanced Regional EU-ASEAN Dialogue Instrument : E-READI)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๑๖๕๘ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๓๒๘๑๕ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างความตกลงให้ความช่วยเหลือด้านการเงินโครงการกลไกการหารีระดับภูมิภาคที่เพิ่มพูนระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียน พร้อมคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องความตกลงให้ความช่วยเหลือด้านการเงินโครงการกลไกการหารีระดับภูมิภาคที่เพิ่มพูนระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียน (Financing Agreement of the Enhanced Regional EU-ASEAN Dialogue Instrument : E-READI) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ โครงการกลไกการหารีระดับภูมิภาคระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียน (Regional EC-ASEAN Dialogue Instrument : READI) เป็นกลไกด้านนโยบายสนับสนุนความสัมพันธ์อาเซียน-สหภาพยุโรปในประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการค้าเพื่อส่งเสริมการรวมตัวของอาเซียนในทั้ง ๓ เสา ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โดยได้รับจัดสรรงบประมาณจำนวน ๔ ล้านยูโร ต่อมา ในปี ๒๕๕๖ สหภาพยุโรปได้เสนอขยายสาขาความร่วมมือของโครงการ READI ให้ครอบคลุมเรื่องสิทธิมนุษยชน จึงได้จัดทำบทเพิ่มเติมของความตกลงฯ เพื่อของบประมาณเพิ่มและขยายระยะเวลาการดำเนินโครงการ READI ให้รองรับความร่วมมือด้านสิทธิมนุษยชน

โดยที่โครงการกลไกการหารีระดับภูมิภาคระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียนมีระยะเวลาดำเนินการจนถึงปี ๒๕๕๘ สหภาพยุโรปจึงจัดทำความตกลงให้ความช่วยเหลือด้านการเงินโครงการกลไกการหารีระดับภูมิภาคที่เพิ่มพูนระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียน (Financing Agreement of the Enhanced Regional EU-ASEAN Dialogue Instrument : E-READI) โดยได้หารือกับสำนักเลขาธิการอาเซียนอย่างใกล้ชิด ความตกลงดังกล่าวเป็นการต่อยอดจากโครงการ READI และได้รับจัดสรรงบประมาณจำนวน ๒๐ ล้านยูโร

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

- ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๒ เห็นชอบความตกลงให้ความช่วยเหลือด้านการเงินโครงการกลไกการหารือระดับภูมิภาคระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียน (Financing Agreement of the Regional EC-ASEAN Dialogue Instrument : READI) และอนุมัติให้เลขาธิการอาเซียนหรือผู้แทนเป็นผู้ลงนามในความตกลงดังกล่าว

- ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เห็นชอบบทเพิ่มเติมความตกลงให้ความช่วยเหลือด้านการเงินโครงการกลไกการหารือระดับภูมิภาคระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียน (Financing Agreement of the Regional EC-ASEAN Dialogue Instrument : READI) และอนุมัติให้เลขาธิการอาเซียนหรือผู้แทนเป็นผู้ลงนามในบทเพิ่มเติมดังกล่าว

๑.๓ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

สำนักเลขาธิการอาเซียนและองค์กรเฉพาะสาขาของอาเซียนได้ร่วมกับสหภาพยุโรปดำเนินโครงการกลไกการหารือระดับภูมิภาคระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียน โดยมีโครงการและกิจกรรมแยกย่อยในประเด็นต่าง ๆ ระหว่างปี ๒๕๕๓-๒๕๕๘ เช่น การจัดการภัยพิบัติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การบินพลเรือน และสิทธิมนุษยชน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่เลขาธิการอาเซียนต้องลงนามความตกลงให้ความช่วยเหลือด้านการเงินโครงการกลไกการหารือระดับภูมิภาคที่เพิ่มพูนระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียน ซึ่งเป็นการจัดทำความตกลงระหว่างสหภาพยุโรปกับอาเซียน ในฐานะที่เป็นองค์การระหว่างประเทศ ซึ่งไม่ใช่การจัดทำสนธิสัญญาที่ทำให้ประเทศไทยมีพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เข้าข่ายเป็นการจัดทำสนธิสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ อย่างไรก็ตาม โดยที่ไทยเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกอาเซียน จึงต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบว่าด้วยการทำความตกลงระหว่างประเทศโดยอาเซียน ค.ศ. ๒๐๑๑ (2011 Rules of Procedure for the Conclusion of International Agreements by ASEAN) ซึ่งคณะมนตรีประสานงานอาเซียนได้ให้การรับรอง เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ กล่าวคือ ในกรณีที่เลขาธิการอาเซียนลงนามความตกลงระหว่างประเทศของอาเซียนในฐานะที่เป็นองค์การระหว่างประเทศ ไม่จำเป็นต้องมีหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) จากรัฐบาลไทย แต่รัฐบาลไทยจะต้องให้ความยินยอมผ่านคณะผู้แทนถาวรไทยประจำอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา ในการลงนามความตกลง ดังนั้น กระบวนการต่างประเทศจึงต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจะให้ความเห็นชอบต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

สำนักเลขาธิการอาเซียนประสงค์ให้ประเทศสมาชิกอาเซียนพิจารณาให้ความคิดเห็นและ/หรือให้ความเห็นชอบต่อความตกลงให้ความช่วยเหลือด้านการเงินโครงการกลไกการหารือระดับภูมิภาคที่เพิ่มพูนระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียน รวมทั้งอนุมัติให้เลขาธิการอาเซียนลงนามในความตกลงดังกล่าว เพื่อแจ้งแก่สหภาพยุโรปก่อนวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ในการนี้ กระทรวงการต่างประเทศจึงขอความกรุณาเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบภายในวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เพื่อให้ไทยสามารถแจ้งความเห็นแก่สำนักเลขาธิการอาเซียนภายในระยะเวลาที่กำหนด

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ ความตกลงให้ความช่วยเหลือด้านการเงินโครงการกลไกการหารือระดับภูมิภาคที่เพิ่มพูนระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียน จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการรวมตัวของอาเซียน ขจัดความยากจน และสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยดำเนินการตามประเด็นสำคัญของอาเซียนในทั้งสามเสา

ตัวอย่างเช่น (๑) เสถียรภาพและความมั่นคง - สิทธิมนุษยชน ความร่วมมือทางทะเล และการสร้างสันติภาพ และความสมานฉันท์ (๒) เสาเศรษฐกิจ - วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ และพลังงาน และ (๓) เสาสังคมและวัฒนธรรม - การจัดการภัยพิบัติ สิ่งแวดล้อม การศึกษา การดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ และการลดช่องว่างทางการพัฒนา

๔.๒ ความตกลงให้ความช่วยเหลือด้านการเงินโครงการกลไกการหารือระดับภูมิภาคที่เพิ่มพูนระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียน ซึ่งเป็นการจัดทำความตกลงระหว่างสหภาพยุโรปกับอาเซียน ในฐานะที่เป็นองค์การระหว่างประเทศ ซึ่งไม่ใช่การจัดทำสนธิสัญญาที่ทำให้ประเทศไทยมีพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เข้าข่ายเป็นการจัดทำสนธิสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ อย่างไรก็ดี โดยที่ไทยเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกอาเซียนจึงต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบว่าด้วยการทำความตกลงระหว่างประเทศโดยอาเซียน ค.ศ. ๒๐๑๑ (2011 Rules of Procedure for the Conclusion of International Agreements by ASEAN) ซึ่งคณะมนตรีประสานงานอาเซียนได้ให้การรับรองเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ กล่าวคือ ในกรณีที่เลขาธิการอาเซียนลงนามความตกลงระหว่างประเทศของอาเซียนในฐานะที่เป็นองค์การระหว่างประเทศ ไม่จำเป็นต้องมีหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) จากรัฐบาลไทย แต่รัฐบาลไทยจะต้องให้ความยินยอมผ่านคณะผู้แทนถาวรไทยประจำอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา ในการลงนามความตกลงระหว่างประเทศ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๕.๑ เห็นชอบร่างความตกลงให้ความช่วยเหลือด้านการเงินโครงการกลไกการหารือระดับภูมิภาคที่เพิ่มพูนระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียน

๕.๒ อนุมัติให้เลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ลงนามในร่างความตกลงให้ความช่วยเหลือด้านการเงินโครงการกลไกการหารือระดับภูมิภาคที่เพิ่มพูนระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียน

๕.๓ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างความตกลงดังกล่าวที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองยุทธศาสตร์และความร่วมมืออาเซียน

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๘๕

โทรสาร ๐ ๒๒๓ ๕๐๐๐